

**ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR
D'ARQUITECTURA DE BARCELONA**

Departament de Construccions Arquitectòniques de la UPC

**LES CONSTRUCCIONS DE TERRA
A CATALUNYA
LA TÉCNICA DE LA TAPIA**

Autor: Albert Cuchí i Burgos
Tutor: Jaume Avellaneda i Diaz-Grande

Setembre de 1994

FOTO 21

Vista de la façana posterior del teatre municipal de Balaguer en construcció, a on els murs assoleixen la màxima alçaria. El cèrcol **intermig** de formigó armat és precís per al muntatge del teló **metàl.lic** i no per exigències del mur de tàpia.

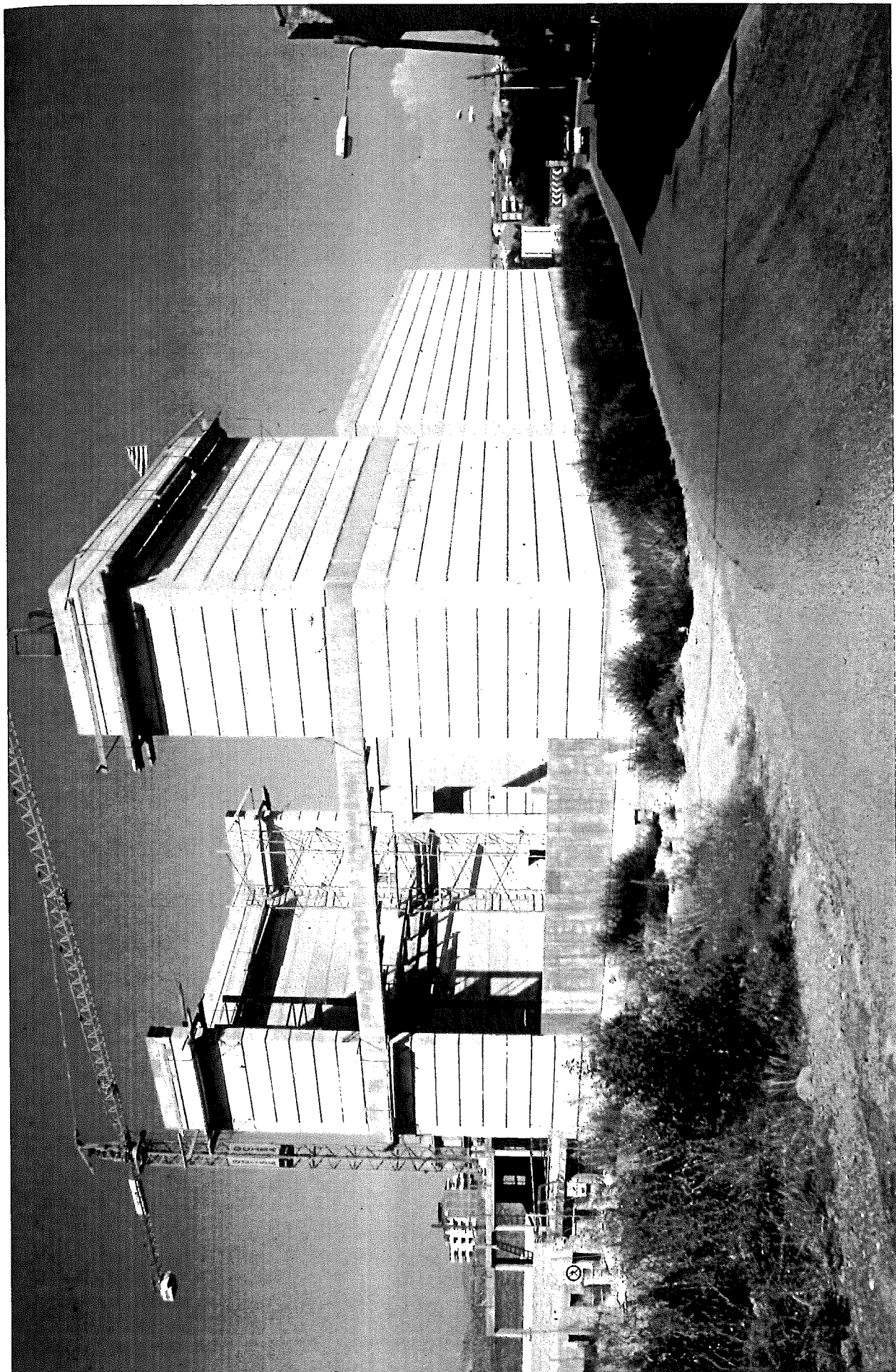
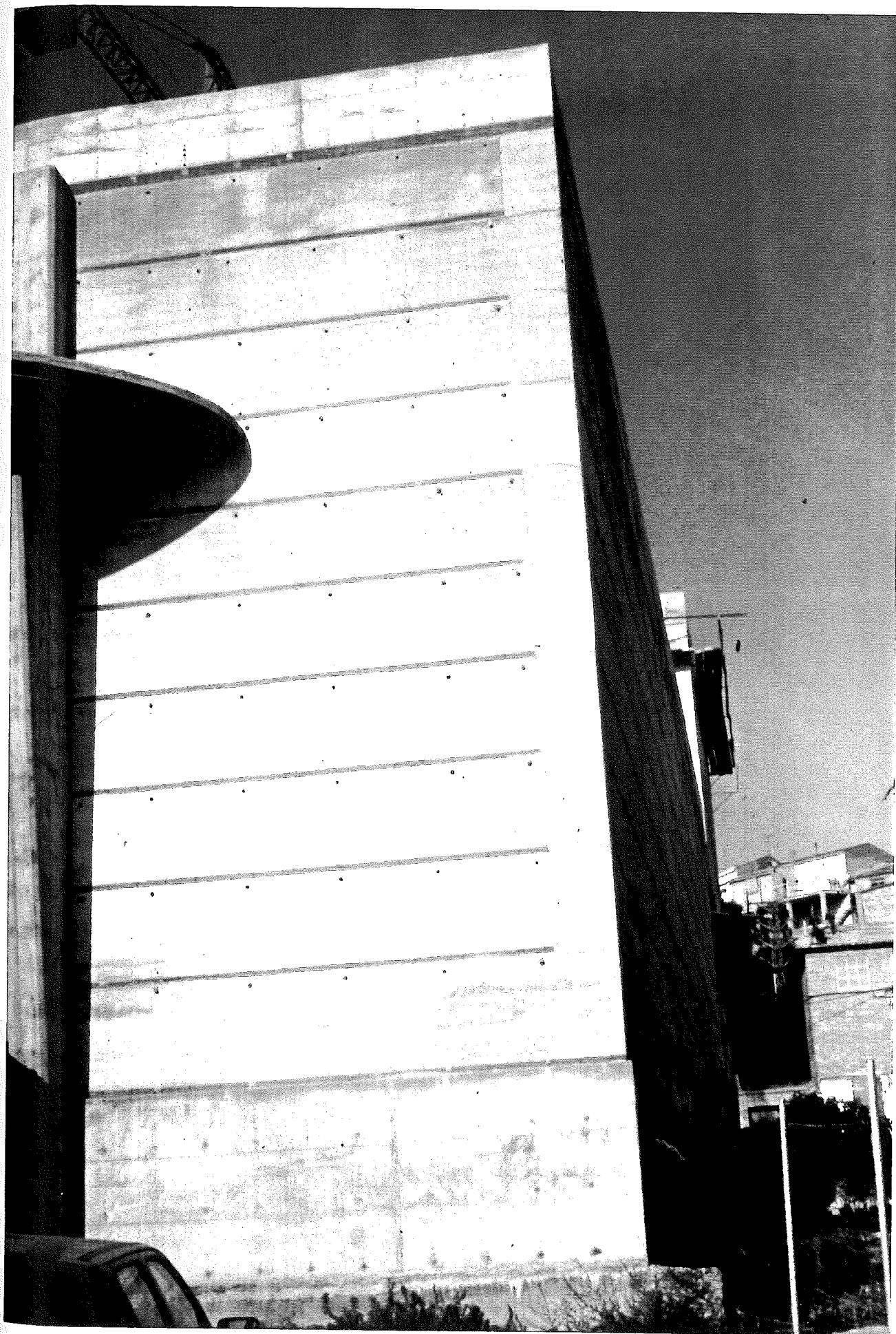

FOTO 22

Detall d'una cantonada del teatre municipal de Balaguer. S'observa la jàssera de suport sobre els encepats dels pilotis de fonamentació, així com el cercol superior de recolzament de les encavallades de coberta i de contenció d'una possible obertura dels murs. La trama de forats s'expressa amb absoluta regularitat.

FOTO 23

Per tal de controlar l'horitzontalitat de les filades, precaució ocasionada pel desconeixement dels mecanismes de regulació de la tècnica, i per regularitzar l'aspecte de les juntes entre filades, el projecte va considerar una filada de maó enrasada amb el parament que, formalment, marqués un ritme horitzontal als murs.

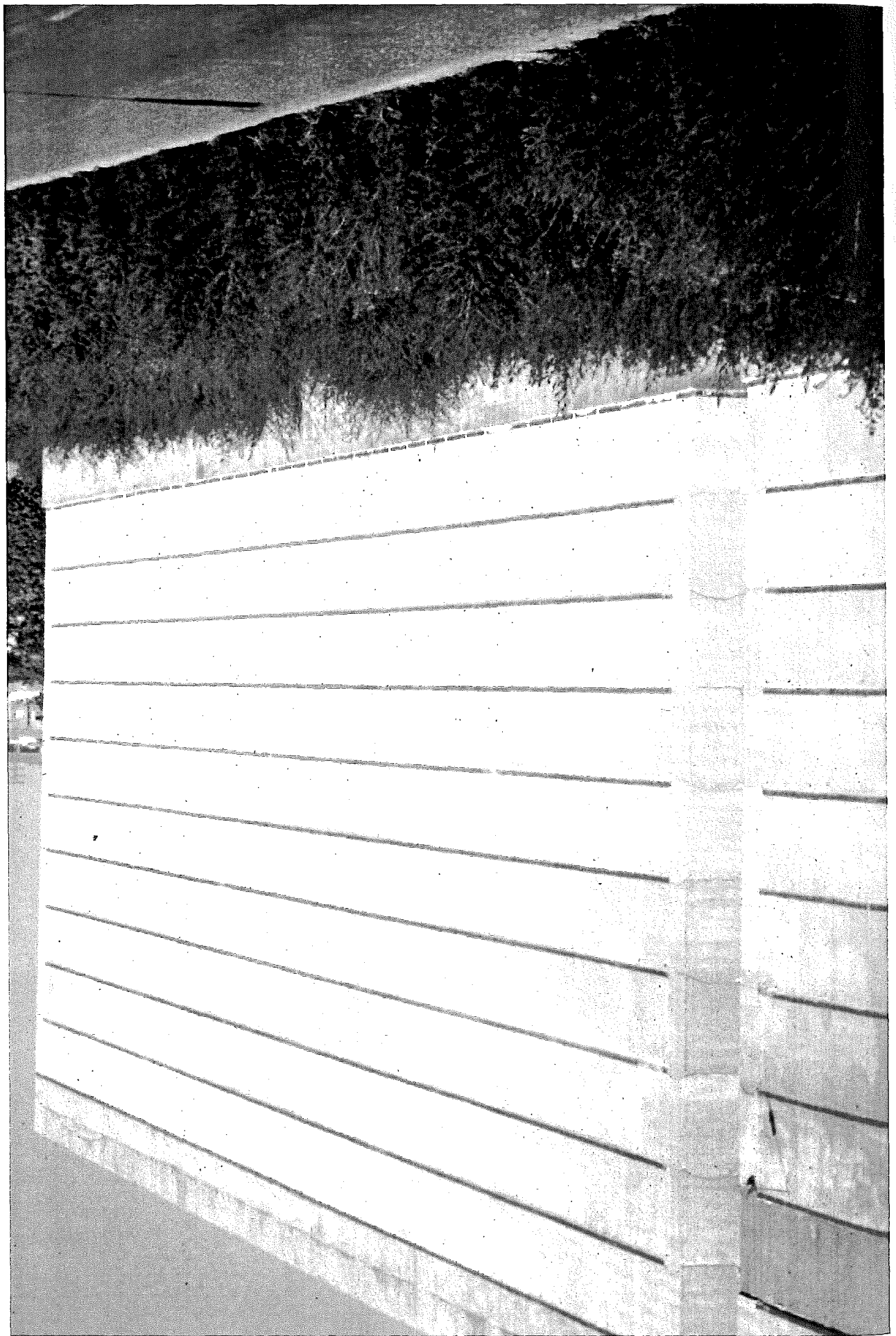

FOTO 24

Les actuals normatives de seguretat en el treball impedeixen el manteniment de l'operativitat tradicional de la tècnica movent-se en l'estricta àmbit del gruix del mur. La trama de forats va prestar un nou servei com a punts d'ancoratge d'uns senzills mecanismes de formació de bastides.

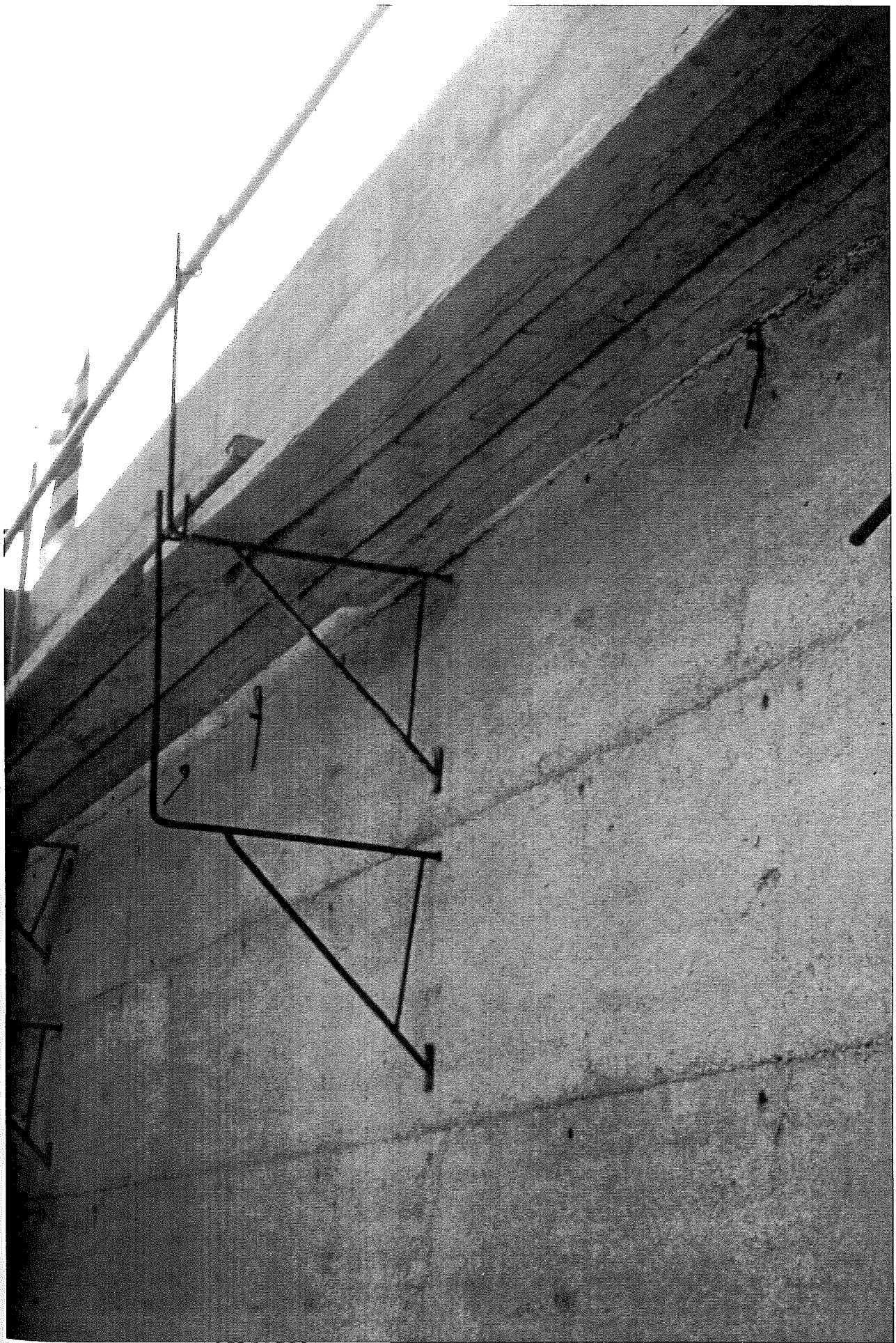

FOTO 25

Aquesta fotografia d'un carrer de Capellades, Anoia, mostra un carrer de raval, l'habitat més tradicional a on s'ha desenvolupat la construcció en tàpia a Catalunya. Tot i les transformacions que han patit les edificacions, els gruixos dels murs, el tamany i ordenació dels forats denuncien la tècnica amb que estan executats.

FOTO 26

La tàpia d'aquesta nau industrial dei Castell del Remei, al Plà d'Urgell, mostra una solució de cantonada molt elaborada: una mamposteria ordinària que disminueix el seu gruix a mesura que s'alça, coordinadament amb les filades de tàpia, i encara un reforç d'angle amb fàbrica de maó per a garantir la correcta travada d'aquest punt.

Ara bé, l'element realment espectacular d'aquesta fàbrica és la solució de recolzament al mur de les encavallades metàl·liques de la coberta, configurant uns autèntics fonaments enlairats de fàbrica de maó per tal de repartir les tensions per a que siguin assumibles per la tàpia.

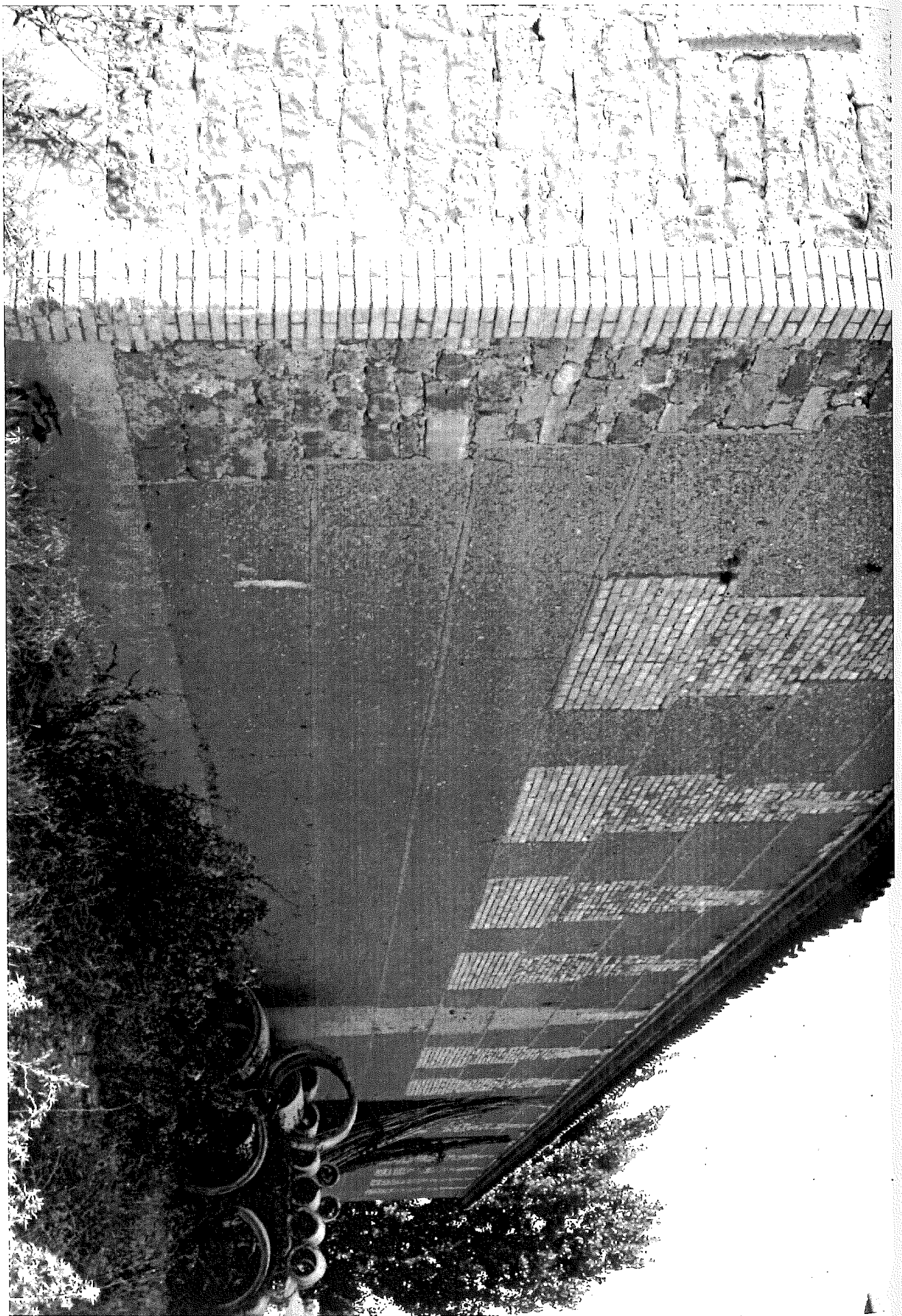

FOTO 27

Aquesta cantonada de Capellades, Anoia, mostra l'aixecament simultani de les filades de tàpia i el paredat que conforma la cremallera de l'angle. Això permet minimitzar els problemes de deformacions diferencials d'ambdues fàbriques, reduïnt-les al mínim.

FOTO 28

Aquesta cantonada de l'Alt Penedès es resol amb la confecció d'una fàbrica de maó dins el mateix cofre a on s'executa la tapiada. Solució **molt** habitual i extesa arreu, es revela insuficient molt sovint, ja sigui, com aquest **cas**, a causa de l'avarícia en la utilització de la fàbrica de **maó**, o bé per la inadequació al **tamany** de l'edifici.

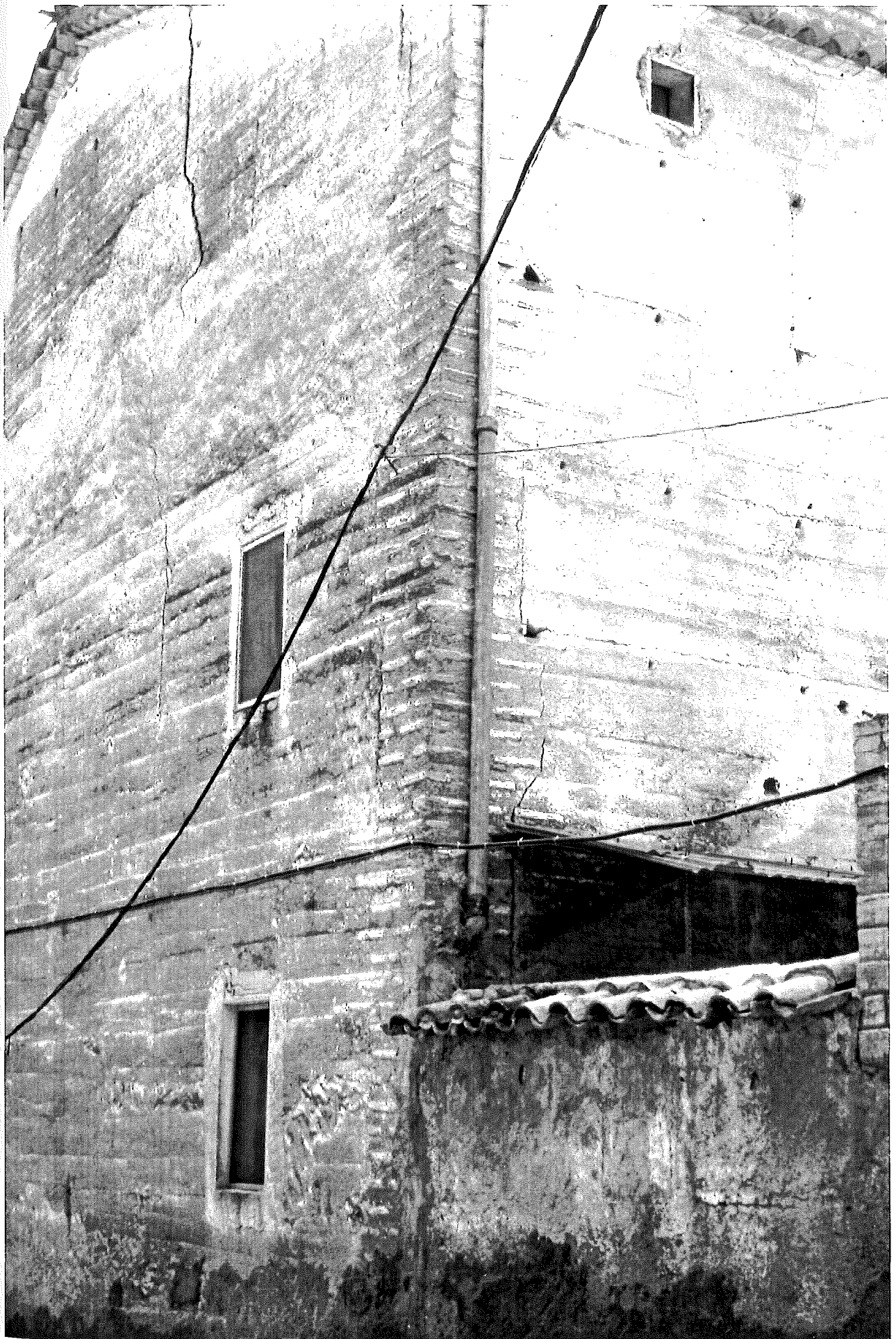

FOTO 29

Al convent de franciscans del Castell del Remei, la cantonada es soluciona amb un mètode habitual a la zona i de gran elegància per la utilització d'un material similar a l'emprat als murs i que es posa en obra amb la mateixa tècnica: la terra pastada amb calç, la tàpia reial. Tot i la magnitud de l'edifici, la solució es revela apte i, indubtablement, integrada formalment a la fàbrica.

fejypn-

FOTO 30

En aquestes cases de Collbató, Baix Llobregat, el sòcol de paredat s'enlaira més del doble de la seva cota normal per tal d'encabir els forats d'entrada formats per arcs, de maó o de pedra, de difícil resolució amb la tècnica de la tàpia.

